

Tanja Hohnec

MLADINSKE RAZISKOVALNE NALOGE OBČINE CELJE

*5. maja 1999 je v Šolskem centru
Celje potekala javna predstavitev
pisnih izdelkov dijakov srednjih
celjskih šol. Komisijo za
ocenjevanje etnoloških
raziskovalnih nalog smo sestavljali:
Tanja Hohnec, dipl. etnol.,
ZVNKD Celje, Tanja Rožnberger
Šega, dipl. etnol., Muzej novejšje
zgodovine Celje in Vlado Šlibar,
dipl. etnol., Pokrajinski muzej
Celje.*

Izmed vseh prispelih nalog je posebna komisija na oddelku za družbene dejavnosti občine Celje odbrala štiri, ki po njihovem mnenju obravnavajo etnološke vsebine, in sicer:

- Les v naravni in kulturni dediščini našega kraja,
- Črna kuhinja na Kozjanskem,
- Moda skozi stoletja,
- Fičkomanija.

Naloge so bile anonimne, avtorji pa so se predstavili šele na javni predstavitvi. Ocenjevanje je bilo razdeljeno na dva sklopa:

- ocenjevanje pisnega izdelka na osnovi izdelanih ocenjevalnih listov,
- ocenjevanje javne predstavitve z zagovorom.

Od navedenih nalog je izrazito izstopala naloga Fičkomanija, ki je prejela 97 točk od 100 in je predstavljena v nadaljevanju.

Pri ostalih nalogah smo člani komisije ugotavljali skupne in ponavljajoče se temeljne "napake". Predvsem se je čutila nekakšna odsotnost mentorjev oziroma njihovih napotkov in usmerjanj, ki so lahko le nadgradnja pisnim navodilom, ki jih prejmejo mladi raziskovalci. "Nementorstvo" se je odražalo pri sami izbiri raziskovalne teme, ki je že v naslovu dopuščala kar pretirano širokogrudnost, v kateri so se avtorji premalo omejili na časovni, predvsem pa na prostorski okvir. Nadaljnja nenatančnost se je kazala pri izbiri literature, ki je bila pretežno zastopana v zelo skromnem obsegu, pa tudi pomanjkljiva ali povsem neustrezna. Prav tako je bila nedoločena izbira ustreznih virov osnovnih informacij, ki jih ponujajo temeljne etnološke institucije: Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Celju in oba celjska muzeja. Posledica konceptualnih in metodoloških zadreg so bile posplošene trditve, nenavajanje uporabljene literature, neustrezno in nenatančno uporabljanje strokovne etnološke terminologije, kar se je odražalo v

uvajanju stereotipnih ("narodnih") modelov, nedosledna je bila obdelava slikovnega gradiva ipd. In ne nazadnje so bile nekatere naloge tudi jezikovno slabe, polne tako tipkopisnih kot pravopisnih napak.

Izjema, kot že povedano, je raziskovalna naloga Fičkomanija, ki ima vse to, česar ostale nimajo. Ne gre, da bi pri ostalih nalogah dijaki ne imeli volje, želje in ostalih pozitivnih not, kar je vsekakor vredno pohvale. Žal to ni dovolj. Profesor (ali kdo?) najbrž presodi, ali je dijak zrel in sposoben izdelati nalogo te vrste in predvidevam, da lahko mentorstvo sprejme ali pa tudi ne. Če sprejme, potem bi pričakovali tudi njegovo večjo usmerjevalno vlogo, če ne, sodijo naloge brez mentorstva na druga ocenjevalna področja.

Narobe bi seveda bilo, če bi se za dobrimi raziskovalnimi nalogami skrivala podjetnost in avtorstvo mentorjev, dobro pa bi bilo dijake, ki so se odločili za sodelovanje pri raziskovalni nalogi, že v uvodu seznaniti in oborožiti z ustreznim konceptom in načinom dela, z metodami, z določeno (temeljno etnološko) literaturo in viri ter v primeru izrazito etnoloških tem poiskati ustreznega somentorja - etnologa.

Poleg navedenih zadreg je komisija naletela tudi na dokaj neprijazen način ocenjevanja z ocenjevalnim listom, ki ga je sestavil dr. Edvard Kobal, svetovalec ministra za Ministrstva za znanost in tehnologijo v Ljubljani. S tovrstnim načinom vrednotenja so gotovo zadovoljni naravoslovci, kar za družboslovne vede ne bil mogli trditi. Dobre etnološke vsebine je težko meriti kot npr. kemijski ali fizikalni proces, zato bi v prihodnje organizatorjem kazalo izdelati "kompatibilne" vzorce ocenjevanja.

Komisija in uredništvo Glasnika SED menita, da so vsebina Fičkomanije, metode dela in zrelo avtorjevo razmišljanje razlogi za objavo v naši reviji, ter nagrada in spodbuda mlademu raziskovalcu za visoko kakovostno opravljeno delo.